

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
T.a.v. minister P. Adema
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG
Verzonden per e-mail

CC: Vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit in de Tweede Kamer

Betreft: maatregelen tegen terugkerende mishandelingen in slachthuizen

Geachte heer Adema,

Varkens in Nood vraagt met regelmaat NVWA-rapportages op over welzijnsschendingen bij Nederlandse varkensslachterijen. Daaruit blijkt dat in 2021 meerdere varkensslachthuizen opnieuw ernstige overtredingen zijn begaan op het gebied van dierenwelzijn. Zo zijn er fouten geconstateerd bij het bedwelmen en verbloeden van varkens en faalt de controle op bewusteloosheid en de dood van het dier. Hierdoor kunnen varkens bij bewustzijn zijn terwijl ze zich in het slachtproces bevinden of levend in de broeibak terechtkomen.

Dit is niet de eerste keer dat er dermate ernstige overtredingen plaatsvinden in Nederlandse varkensslachthuizen. Al in [2018](#) werd bekend dat varkens levend in de broeibak terechtkwamen, met weerzinwekkend dierenleed tot gevolg. Ook in [2020](#) en [2022](#) zijn soortgelijke misstanden naar buiten gebracht. En nu constateren we wéér dat meerdere slachthuizen de controle op effectieve verdoving en verbloeding niet op orde hebben. Deze slachthuizen slagen er niet in om het minimale te garanderen: dat ieder individueel dier daadwerkelijk bewusteloos en doodgebloed is voordat het dier het verdere slachtproces en de broeibak ingaat.

Deze overtredingen zijn dermate ernstig dat deze *nooit* zouden mogen voorkomen. Daarom vraagt Varkens in Nood u om een zerotolerancebeleid te hanteren voor deze overtredingen. Wij verzoeken u dringend om zo spoedig mogelijk onderstaande maatregelen te nemen om te garanderen dat geen enkel varken meer bij bewustzijn gestoken en verbloed wordt of levend in de broeibak terechtkomt - en op een dergelijke gruwelijke wijze aan zijn einde komt.

1. Stel controlepunten verplicht

De controle of het varken effectief verdoofd en verbloed is gaat regelmatig mis, blijkt uit opgevraagde rapporten van de NVWA. Om ernstig vermijdbaar lijden te voorkomen, dient ieder individueel varken zorgvuldig gecontroleerd te worden

op bewusteloosheid en de dood voordat verdere slachthandelingen plaatsvinden. Daarom verzoeken wij u om de volgende controlemomenten verplicht te stellen:

- 1) voordat het varken gestoken wordt. Hier dient met zekerheid vastgesteld te worden dat het varken daadwerkelijk *bewusteloos* is.
- 2) voordat het varken de broeibak ingaat. Hier dient met zekerheid vastgesteld te worden dat het varken correct *gestoken en verbloed* is en dat het dier daadwerkelijk *dood* is.

2. Stel *slim* cameratoezicht verplicht

[Er bestaan slimme cameratechnieken](#) waarbij het systeem bij kritieke situaties, zoals een dier dat tekenen van bewustzijn vertoont terwijl dat niet zou moeten, alarmen laat afgaan of de band stillegt. Zo kunnen slachthuismedewerkers tijdig ingrijpen en voorkomen dat varkens levend het slachtproces ingaan. Varkens in Nood roept u op om dit soort slim cameratoezicht verplicht te stellen in alle slachthuizen en op te nemen in het wetsvoorstel dat u aan het uitwerken bent. Dit als aanvullend instrument voor het fysieke toezicht.

3. Verzwaar sancties bij overtredingen m.b.t. het niet effectief bedwelmen en/of verbloeden van varkens

Als er een overtreding plaatsvindt m.b.t. het niet effectief bedwelmen en/of verbloeden van varkens, dienen de sancties een dermate afschrikkend effect te hebben dat slachthuizen een hoge urgentie voelen om deze overtredingen te voorkomen. Als de overtredingen voldoende streng bestraft worden, zullen slachthuizen gemotiveerd zijn om meer preventieve maatregelen te treffen. Varkens in Nood stelt voor:

A. Merk overtredingen m.b.t. het niet effectief bedwelmen en/of verbloeden van varkens aan als een overtreding van artikel 2.1 van Wet dieren

Momenteel merkt de NVWA overtredingen op het gebied van ineffectieve verdoving en verbloeding aan als overtredingen van de EG verordening (1099/2009), met een bestuurlijke sanctie tot gevolg. Varkens in Nood is van mening dat deze sanctie niet in verhouding staat tot het ernstige en vermijdbare lijden van dieren dat veroorzaakt wordt door dergelijke overtredingen. Het varken kan nog bij bewustzijn zijn tijdens het steken en verbloeden of levend in de broeibak terechtkomen. Dit is dierenmishandeling en daarmee een overtreding van artikel 2.1 Wet dieren. De overtreding moet dan ook leiden tot strafrechtelijk onderzoek.

B. Verlaag de slachtsnelheid bij overtredingen m.b.t. het niet effectief bedwelmen en/of verbloeden van varkens

Minister Schouten gaf ruim drie jaar geleden toe dat de druk op het slachtproces te groot is geworden om de belangen van dierenwelzijn en voldoende toezicht te kunnen borgen. De Tweede Kamer wil een verlaging van de slachtsnelheid, blijkt o.a. uit de aangenomen motie-De Groot (33835, nr. 156). Deze motie is niet uitgevoerd.

In artikel 3 van de verordening 1099/2009 staat dat bij het doden van dieren en daarmee verband houdende activiteiten ervoor wordt gezorgd dat de dieren elke vermijdbare vorm van pijn, spanning of lijden wordt bespaard. Wanneer een slachthuis hier niet aan voldoet, kan de NVWA dat slachthuis opleggen de slachtsnelheid te verlagen. Het niet goed bedwelmen en/of verbloeden van varkens voordat verdere slachthandelingen plaatsvinden is zonder twijfel een *vermijdbare vorm van ernstig lijden*. Wij verzoeken u om bij de slachthuizen die deze overtredingen begaan de slachtsnelheid per direct te verlagen.

Geachte minister, rapportages van de NVWA onthullen **ieder jaar weer** fouten in het proces van bedwelmen, verbloeden en de controle hierop. Hierdoor zijn er elk jaar weer varkens die nog in leven en bij bewustzijn zijn tijdens de volgende stappen van het slachtproces. Zij komen op een gruwelijke manier aan hun einde. Geen enkel individu zou zo mogen sterven. Zoals u zelf ook heeft gezegd: "[Elk incident waarbij dierenwelzijn in het geding is, is er een te veel.](#)" Omdat het toezicht slechts zeer sporadisch plaatsvindt, is het redelijk om aan te nemen dat de gerapporteerde overtredingen enkel het topje van de ijsberg zijn.

Wij vragen u daadkrachtig op te treden en per direct maatregelen te treffen om te garanderen dat geen enkel varken meer bij bewustzijn gestoken en verbloed wordt of levend de broeibak ingaat.

Hoogachtend,

Frederieke Schouten

Dierenarts en directeur Stichting Varkens in Nood

